Број 8. Нови Сад, у недељу 11. јануара 1920. Година II.

„Застава“ излази сваки дан, осим понедељника и празника. Претплата је 240 круна на годину, 120 на пола, а 60 круна на четврт године. Претплатити се може бар на четврт године.

Поједини број 1 Круна.

ЗАСТАВА

ОРГАН РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Рукописи се шаљу на уредништво „Заставе“: Нови Сад Ђурчинска ул. бр. 10. а претплата на администрацију „Заставе“ Нови Сад, Ђурчијска улица број 16. Рукописи се не враћају

Издавалац друштво „Рад“

Слом демократско-социјалистичке владе у Словеначкој.

Извештени смо, да су словеначке странке споразумно позвале Словенце, чланове Давидовићеве владе, г. г. Крамера и Кристана, да одмах иступе из владе, јер словеначки народ не може дозволити, да његови синови учествују у влади, која управља земљом без парламента. Томе је споразуму приступила и *словеначка демократска странка* а позив је потписао и председник словеначке покрајинске владе.

Тиме је отворена криза Давидовићеве владе, јер се не може предпоставити, да ће се г.г. Крамер и Кристан оглушити овоме позиву и одређи солидарност са народом.

Шта нас чека?

Стојимо пред важним данима: Тиче се народне будућности. А ко да управља том будућношћу? По праву би требао да управља народ, а у ствари управља неколико људи, министара, који незаконито седе на својим столицама.

Влада је изгубила већину у сабору, стога је дужна да одступи. Она то неће. Дакле садањи сабор не сазива, јер нема у њему већине. Нови сабор не сазива, јер би при новим изборима још мање добила већину.

По правди и закону, овај данашњи сабор требао би да створи изборни ред, по коме ће народ бирати посланике за нов сабор. Влада се боји и тога. Она треба само онакав сабор, који ће бити уз њу. А такве посланике не може добити, ако их народ бира, но их може добити само онда, ако их она сама бира. И зато је влада сама направила изборни ред: Како да бирамо посланике за нову скупштину. Тај изборни ред је готов. Тако јављају владини листови. Али га не износе на јавност. Немају чиме да се похвале. Саградили су такав изборни ред, на основу кога може победити на изборима владина мањина.

Ово је управо невероватно. А невероватно је зато, што би то било скроз незаконито и недозвољено. Али има ли чега, што је данашњој влади немогуће? Она је главне послове или занемарила, или их радила наопако. Зато је вероватно све, што се ње тиче, што иначе не би смели веровати.

Но да говоримо о оном, о чему је у овом чланку поглавита реч Тиче се највећег народног права, изборног закона. Тиче се: ко ће у држави да заступа народну вољу, да установљава у држави закон, правду, ред. У Енглеској је још у 14. веку узакоњено, да само оно може и сме вредити као закон, што усвоје народни заступници, саборско представништво. Изборни закон је душа народних права. Код нас је донешен тај закон 1918. године. На основу изборног закона, његово је било, да ради. Сами не даду да ради, јер влада нема у том сабору већину. Томе сабору нарочито не даду, да ствара нов изборни закон, јер ова влада и тамо не би имала већину.

Највећи политички грех је, узети народу његово слободно изборно право. Где народ тога нема, тамо је управо роб. То смо најбоље искусили све до најновијег доба у Угарској. Према томе се и Угарска развијала и била сасвим зрела за пропаст.

Да ће наша нова држава поћи трагом Угарске, да ће после оних големих жртава за ослобођење и слободу доћи неколико ситних људи, да раде у држави шта хоће, то се није могло очекивати.

Наравно, то је све могло бити само привремено; дуго трајати не може и неће. Ако ћемо право, нису само они криви који су у стању да чине са народом свашта, него је у великој мери крив и народ, који то трпи.

Још нисмо имали у рукама нови „изборни закон“, што га је влада саставила. Али га предвиђамо И већ данас треба врло озбиљно мислити о том питању: Када дођу скупштински избори под наметнутим и неправедним законом, је ли оправдано, да народ уђе у ту изборну комедију или је боље и уставније, да не улази у комедије и да се не изложи подсмеху оних најгорих. Иначе би избори са изигравањем народних права, могли довести и до веома жалосних прилика.

Владин „ферман“ о изборима јасан је. Влада није учинила ову голему незаконитост, да на изборима падне, него да сигурно победи. И сад је питање може ли опозиција ући у такве изборе? Кад у изборе уђе, признаје тиме законитост њихову. А хоће ли то моћи и смети? А онакви избори, што имају циљ да протуре мањину, могу ако већина учествује довести до силног огорчења, па и до свачега.

Разуме се, кад опозиција неће у изборну клопку и не дозвољава да праве од ње медведа, није могуће повући се сасвим и оставити, нека иде како иде. Било би начина, да свој пасивитет на изборима допуни са политичким уздржавањем и повлачењем од многих важних послова. То би уздржавање довело многе до свести и ускоро онемогућило овој влади даље владање.

Није још време износити појединости овога начела. Али је сигурно, да народ неће улазити у изборну комедију, па да му се противници смеју. И наћи ће пута, да одгони ону владу са којом је скроз незадовољан.

J. T.

Подлистак.

РУСКИ ДАН У НОВОМ САДУ.

Било је то други дан Божића.

Свечана дворница градске куће била је дупком пуна Срба и Српкиња да чују грофа *Бобринскога*, тог великог пријатеља Срба, како говори о прошлој, данашњој и будућој Русији.

Говори лако, изразито, гласно. И ко не зна наш црквени, рускословенски језик, може га схватити и разумети. Говорио један сат.

Говорио нам је, како су Руси били одувек браћа словенских племена и како су нарочито Бугаре и Србе помагали. Од Бугара су дочекали црну незахвалност, а Срби су били и остали верни до краја, и у најтежим часовима.

Говорио је о русинској парници наше словенске браће Руса у Мармарошком Сигету, где је и сам Бобрински устао у њихову одбрану и где је нашао Србе адвокате као браниоце из Новога Сада и Сомбора. О тој парници поднео је извештај руском Цару Николају II., који се онда распитивао поближе о Србима и Новом Саду и Сомбору. За цара Николаја вели, да није слушао дошаптавања германска, нити му је двор био окужен германофилством. Напротив, цар се одмах одлучио да помогне нападнутој Србији и да издржи све тегобе ратовања са спремним Германима. И кад су га бољшевици затворили у Тоболску и понудили га да потпише брестлитовски уговор мира с Немцима, онда је цар одлучно одговорио, да он већма воли изгубити главу, него тај срамни уговор потписити. Тако је и било.

Говорио је о постанку бољшевизма у Русији, како су га унели у Русију и како су све вође бољшевичке Јевреји, који се крију под руским презименима. Рекао је, да руски народ и руски сељак није бољшевик. У читавој бољшевичкој војсци има само један од стотине прави руски војник, оно је све Кинез, Латишанац, Немац, Чивутин и други. Кад је на једном већем збору говорио вођа Троцки, управо Бронштајн против вере и цркве и изјавио, да је штета за толике цркве и манастире, што их имају православни, католици и лутерани, па да их треба претворити у позоришта и биоскопе, довикнуо му је један члан збора: А синагоге? На то питање није одговорио, али је наредио, да оног господина слуге изведу на улицу, и тамо га војници стрељају.

Говорио је о аграрном питању у Русији и рекао, да руски сељак има у својим рукама седамдесет постотака руске плодне земље, а остала земља је у рукама опћина, цркава, манастира и појединаца.

Говорио је о расулу у Русији и невољама, које сноси добри руски народ од бољшевика. Жао му је само на Французе, који на уста првака свог Клемансоа говоре, да се против Русије треба оградити плотом од жица. Жао му је, јер нису Руси створили бољшевизам, него плаћеници Германства. А Руси и Русија заслужили су од Француза и од свију савезника најбољу помоћ и највеће признање.

А кад ће се Русија подићи, то не зна ни он, нити ико. Али да ће се извесно подићи, у то тврдо верује.

Говорио је о богатој Војводини и Новом Саду, који је у родољубивом, просветном и племенитом раду свагда предњачио. Сад је време, да Нови Сад с Војводином не заборави на велике пађенике Русе. Зна, да неколико милијуна Срба не могу милијунима Руса пружити издашне помоћи, али се то не тражи. Тражи се само оне братске љубави, која се никад није гасила према браћи Русима, љубави, која је међу Србима увек пламтела за Словенство.

Говор му је веома пажљиво саслушан. На крају је збор узвикнуо: Живела Русија! Живео Бобрински!

Нови Сад, 9. јануара 1920.

М. Ђ.

Утешна појава.

Дозлогрдило је. Много је већ и Богу, а не људма. Ко да издржи ову тиранију данашње владе? На свима странама тужба. Дабогме, тужба у првом реду на министра унутрашњих послова, Прибићевића. Он је најближи свакидашњици. Народ не дотиче толико спољна политика, колико унутрашња. Административан живот се свуд закачи о човека. Па што је тај административан живот замршенији, тим је горчи, тим несноснији, тим га човек теже подноси.

Код нас је баш тако. Министар Прибићевић гази ногама позитивне законе; брише оно, што је народ у смислу тих позитивних закона поставио и уредио. Нема редовне управе по општинама, нема закона, по којима ћете бирати и општинаре и чиновнике; постављају се комесари; на место исправних, честитих људи чиновничког реда, долазе особе из света и полусвета, и међу се у чиновнички кадер, да управљају државом. Све се то чини у једном правцу и ради тога, да влада може чинити што хоће. Прибићевић не воли закон. Његово је уверење, да се државом мора управљати апсолутистички. То није страшно. Има људи, који заиста не могу да се помире са демократијом и са демократизацијом друштва. Али је онда поштено да такав човек каже отворено своје начело. Поштен човек каже што мисли. Министар Прибићевић са целом данашњом и владом и Демокр. Заједницом каже да је демократа, а ради као реакционар. Просто речено: варају. Никад још народ српски није имао људе, чија су дела показивала тако реакционарну душу, као што су људи у Дем. Заједници из чије је средине Влада. Ни речи им, додуше, нису демократске, а дела — е дела им иду међу дела црних реакционара: као што беху Куен, Раух, и т. д.

Но хвала Богу отварају се очи и онима, који су досад били слепи. Прибићевић је имао присталица по ономе, што је износио само оно, што се дало изнети језиком на папиру. Сад, кад је у пракси показао како ради, и кад је преко својих музиканата почео доказивати, зашто је боље апсолутистички владати, а не по уставу и законима, почели су, да се ограђују против њега и они, који су му били најприврженији. Досадио је његов апсолутизам сваком. Незадовољство је избило.

У Панчеву је варошко преставништво решило, да се одупре растеривању варошког преставништва. Тај предлог је истина изнео радикал, др. Мушицки, али је интересантно то, да су га примили сви, једногласно. Тај једногласни усклик против Прибићевићевог режима треба свуд, на свима странама да нађе одзива, јер иначе ћемо сви проћи као — Сомбор. Тамо је Прибићевић већ именовао градског начеоника. Сад ће доћи ред на друге општине и муниципије. Које општине воде рачуна о својим интересима и о своме образу, те се свим законитим средствима морају одупрети незаконитостима Владе. Нарочито муниципије, које имају чак и дужност, да критикују сваки незаконит поступак Владин.

Начело свих напредних и модерних странака је, да се општинама даде што шира автономија у вршењу закона. Код нас то начело место да се шири, оно се реакционарним режимом све више сужава и скучава, док нас једном не направе простим цепом за плаћање државних потреба и пасија Владе Давидовић-Прибићевићеве.

Зато поздрављамо утешну појаву панчевачког магистрата. —л—

Помоћ Русима.

На други дан Божића одржао је познати словенофил и наш велики пријатељ гроф Владимир *Бобринскиј* у дупком пуној великој магистратској дворани своје предавање: „Цар Никола II. и Срби“. Испричао је неке своје разговоре са пок. царем Николом П., из којих се видело како се пок цар много интересовао за Србе и како их је много волио. Уједно је живо приказао садање страховито стање рускога народа и руске земље, које још увек упропашћују неколико Јевреја, чију моћ одржавају кинески, латишки, немачки и мађарски најамници. На крају предавања је топлим речима апеловао на слушаоце да помогну својој мученичкој браћи. „Знам“, рекао је између осталога г. Бобринскиј, да имате врло много своје бриге и да треба да помажете своју сиротињу и ублажавате код своје куће беду и невољу. Ја молим љубави за вашу руску браћу, која су изгубила веру у све, веру у савезнике, веру у човека. Повратите им ви као њихова најмилија браћа ту веру. Предавање је учинило на слушаоце силан и дубок утисак. После предавања скупљена је знатна свота за помоћ руским избеглицама и конституисао се одбор за помоћ Русима. Изабрани су за председнике: Јован Живојновић градски начеоник, Др. Јован Латинчић, прота Јован Храниловић, Дора Дра Г. Дунђерска, Олга Дра М. Крно, Милица Јаше Томића; за подпредседнике: Сима Машић, Коста П. Миросављевић, Албин Шухтар, гђа Ернст, Маријан Дусинг; за тајнике прота Мирко Балубџић, Милица Боцарић; за благајнике: Др. Миливој Ковачевић, Стева Радовановић; у одбор: Софија Адамовић, Др. Стева Адамовић, гђа дра Адлера, Вукица Алексијевић, Исидор Бабин, Живко Бајазетов, Тома Бајић, Светислав Баница, Павле Белић, Др. Милош Бокшан, Стеван Бошњаковић, Аркадије Варађанин, Ђорђе Велић, Зорка Динић, Михајло Динић, Јулије Дилер, Миша Дотлић, Васа Ешкићевић, Мита Ђорђевић, Софија Ђорђевић, Александар Замуровић, Меланија Ивковић, Никола Ивковић, Равица Ивковић, Паја Ст. Јаковљевић, Др. Павле Јанковић, Карло Јениж, Милан Јовановић-Вакин, Милан Т. Јовановић, Петар Јовановић, Тоша Јовановић, Др. Радивој Каленић, Анка Капамација, Роза Клајн, Др. И. Кобал, Паја Козарски, Сава Коларић, Веселин Коларски, Карло Никола Кон, Зорка С. Лазић, Др. Венијамин Лајтнер, Јован Лакић, Гига Латинчић, Др.. Петар Летић, Др. Нандор Лустиг, Панта Љубојевић, Аркадије Милетић, Ђока Милић, Тоша Милић, Стеван Милованов, Вељa Миросављевић, Лаза Миросављевић, Милена Миросављевић, Катица Михајловић, Душан С. Монашевић, Др. Јоца Ненадовић, Гавра Нецков, Ђорђе Ноота, Јанко Перић, Ђорђе Петровић, Богољуб Прешић, Милан Попић, Др. Милорад Попов, Јоца Рајковић, Душан Ружић, Милан Ружић, Имре Сабо, Гавра Саблјар, Себерењи, Ристо Свирчевић, Данило Слепчевић, Жарко Слепчевић, Влада Стефановић, Др. Жарко Стефановић, Зора Др. Ж. Стефановић, Ванда Стратимировић, Озрен Суботић, Дана Томић, Дане Ћук, Никола Ћурчић, Бартоломеј Фабри, Јован Фабри, Стеван Фодор, Милан Француски, Софија Француски, Др. Коста Хаџи, Др. Јозеф Храшко.

Политичке вести.

Д'Анунцио у Риму.

Чим је стигао Д'Анунцио у Рим, опколили су га и новинари и публика са разним питањима. Изјавио је да он није освајач, него само, као пријатељ Ријеке и добар патријота италијански, тражи, да Ријека може да живи. Влада се Нитијева мора натерати, да се о Ријеци стара толико, да ријечка железница буде под контролом Италије, јер је железница артерија Италије.

У Сплит није због тог хтео ићи, што та варош по Лондонском Уговору не спада у сферу интереса краљевине Италије.

За Лигу Народа.

Лига Народа треба да се састане и у том случају ако Сенат Уније и не буде ратификовао уговор о миру с Немачком. Ту вест доноси „Чикаго Трибуна“, која вели да је Вилзон већ послао информације паришком амбасадору Валасу. Вилзон чека, истина, да види хоће ли Сенат примити уговор или не, али се неће за Сенат везати. Ако Сенат и не ратифицира Сен-Жерменски уговор, Вилзон ће Лигу Народа сазвати.

Нити у Паризу.

У недељу у вече је Нити стигао у Париз, камо су га позвали Лојд Џорџ и Клемансо. Нити је дошао у пратњи свога секретара, а дочекали су га на станици италијански посланик у Паризу са особљем посланства. Прво, што је нити изјавио новинарима, је било, да ће се са Д'Анунцијем свршити да не би цео ток ствари добио маха међународне опасности.

Јадранско и турско питање.

Два важна питања, јадранско и турско, ступила су у фазу решења. Италијански министар председник Нити налази се сада у Лондону, одакле ће заједно са Лојдом Џорџом отпутовати у Париз. Тада ће отпочети конференција између шефова влада савезничких Великих Сила у циљу решења јадранског, ријечког и турског питања. Држи се да ће ова Конференција трајати две до три недеље и дефинитивно ће решити поједина питања.

Америка и мировни уговор.

Познато је натезање америчког сената у ствари ратификовања мировног уговора. Многи су се отворено изјавили против ратификације. Међутим је у последње време успело, да се између појединих странака постигне споразум и према свима изгледима, версаљски уговор биће од стране Сједињених Држава ратификован још пре краја месеца јануара.

Енглеска и Италија.

Италијанска штампа прима с узбуђењем вест, да ће енглеско бродовље Атлантског Океана и Средоземног Мора приредити половином јануара велике маневре у Средоземном Мору. Ови се маневри сматрају као нека врста демонстрације против Италије. Јадни Италијани, још ће себи уобразита, да је и цело Средоземно Море њихово!

Немци не мирују.

Колико је био оправдан страх савезничких државника од једног поновног немачког милитаристичког покрета, сад се доказује. Немци нису дочекали ни ратификацију уговора, а већ у велико чине припреме, како би прама Антанти могли показати што јачи отпор. Тако се они спремају на подручју које имају да евакуишу одмах по ратификацији мировног уговора, како би осујетили окупацију од стране Антантиних трупа. На овом подручју Немци концентришу нове снаге, а у Горњој Шлезији отворено врше рекрутовање за Хинденбургову војску. Савезници ће стога бити принуђени да предузму најоштрије мере.

Вести.

— **Позив.** Централна Управа радикалне странке у Војводини ће на позив председника Дра Жарка Миладиновића одржати седницу у понедељак 12. јануара у 10 сати. Састанак је у редакцији „Заставе“.

— **Деоничарима „Заставе“.** Сутра у недељу 11. јануара у 10 сати пре п. ће се одржати конституциона скупштина д. д. „Заставе“ у основној школи на житној пијаци. Дођите сви деоничари на скупштину!

— **Одбор за помоћ Русима.** Позивају се сви чланови Одбора за помоћ Русима да дођу на седницу која ће бити у великој магистратској дворани у недељу 12. о. м. у 5 сати по подне. — Председништво.

— **Субабономан читаоничких листова.** У недељу, 11. о. м. у 3 сата по подне настаће се продаја читаоничких листова у субабономан. Продаја ће се извршити путем јавне надражбе.

— **Верени.** Г. Бранко Капамација, син нашег уваженог суграђанина г. Стевана Капамације, верио се 8. о. м. са гђцом Катицом Кириловић. Том приликом госпођа Капамација скупила је међу пријатељима 222 круне за нашу сирочад. Младенцима наша срдачна честитања.

— **Наша Виша Девојачка школа** има у овој школској години уписано равно 250 ученица и мада јој је нова Женска Гимназија однела добар број ученица, четири разреда су јој тако пуна, да ће се, ако буде по досадашњем размеру напредовала, ускоро помишљати на отварање упоредних разреда. Засад је смештена у згради Основне Школе. А чим прилике допусте, уселиће се, будући је она грађанска школа, у зграду државне женске грађанске школе, која је њој и намењена. Од 1. септембра наша држава издржава ову школу и све је спремно, па да се и формално прогласи државном школом. Ове године ради са седам наставничких снага.

— **Комунистички конгрес у Новом Саду.** На први дан православног Божића одржан је у Новом Саду комунистички конгрес за Војводину, на коме су присуствовали многи изасланици, као и прваци комунистичке партије из Београда: Др. Живко Топаловић и други. Конгрес је био прилично буран, учињено је више протеста под претњом генералног страјка, а поведена је реч и о агитацијоној школи, о страначкој штампи, о држању за време скупштинских избора и т. д. Конгрес је трајао скоро два дана, с малим прекидима и ноћу.

— **Само код нас могуће!** Сретна југовино, још сретнија Војводино! Код нас је све могуће, па и то, да ових дана долази у Нови Сад из Печуја један мађарски новинар, да на једном уметничком вечеру конферише новосадској мађарској публици. Тај новинар се зове Тивадар Фекете, а чувен је с тога, што је у „Шомоћи Ујшагу“ писао, и сада за наше време, оштре чланке против Срба, те је био затворен и интерниран од стране наших власти. Мора бити да је брзо пуштен, кад ето већ и у Нови Сад долази, да конферише. Нећемо се ни мало чудити, ако једног дана чујемо, да у Нови Сад долази и сам Хусар да конферише — о мађарској иреденти!

— **Одштета за црвени крст.** Српски Црвени Крст је успео да од бугарског црвеног крста добије накнаду за онај санитетски материјал, што су га Бугари за време окупације у Србији опљачкали.

— **Српска читаоница у Суботици.** На дан 1. јануара отворена је поново српска читаоница у дворани српске православне општине у Суботици.

— **Са београдског Универзитета.** Зимски семестар на београдском Универзитету завршава се 15. јануара ове године.

— **Личне вести.** Као опуномоћени министар и изванредни посланик мађарске владе у Београду именован је Рудолф Водијанер-Маглоди.

— **Оскудица угља.** Многе фабрике су обуставиле израду каустичке, амонијачке, кристалне соде, као и карбита услед велике оскудице у угљу и сировинама. Министарство исхране издаваће за те артиклове посебне дозволе све дотле, док фабрике поново не отпочну рад.

— **Регентов повратак у Београд.** Њ. Кр. В. Престолонаследник Александар враћа се у Београд око православне нове године.

Бачки поджупан.

О исправности, спреми и способности бачког поджупана др. Душана Сабовљевића причало се много, док је он „некада“ био исправан чиновник, а прича се о томе још и данас, када он више није исправан. Да, др. Сабовљевић је „некада“ био веома исправан и способан да управља животом бачке жупаније, а то „некада“ беше онда, када је Сомбор био у покојном „Мађарорсагу“ и када је др. Сабовљевић као Мађар из мађарског Сомбора управљао мађарском Бачком, онда, када су му за леђима стајали разни Фернбахови, барони Војнићи и др.

Данас, када се Сомбор налази у Србији и тако у српској Бачкој, др. Сабовљевић никако не може да се одрече свог старог мађаронства и тако као српски поджупан не може да буде исправан и није исправан.

Што се тиче његове спреме и способности, он је истина спреман и способан, али и на то да изигра и превари наше и највише власти у држави — и само Министарство.

Код нас, кажу, постоје неке наредбе о отстрањивању странаца, а „наш“ поджупан „úr“ против изричне забране Министарства Унутрашњих Дела заобилазним путем доводи из Мађарорсага у нашу државу највећег србождера и корупционаша барона Војнића и његове две вечите пратилице — своје (Сабовљевићеве) две сестре и смешта их у Суботици, на самој граници миле им домовине Мађарорсага.

Само им неко помрси конце, пријави ову неисправност, спрему и способност поджупан „úr“-а Министарству Унутрашњих Дела, које барона Војнића стави под полицајски надзор, а против поджупан „úr“-а одреди строгу истрагу.

Е, баш ти се прослави наш поджупан „úr“ и, за његову исправност, спрему и способност чу се надалеко.

Напослетку и време је, да овог мађарона већ једном најуре са овако важне позиције у нашој држави.

Радознао сам, како ће проћи „проводација“ барона Војнића — Јосиф Кањо.

—ов.

Претплаћујте се на „Заставу“. Она је најраспрострањенији народни лист у Војводини.

Позив на претплату.

Навршило се равно пола века, од како је неумрли др. Светозар Милетић развио своју „Заставу“. Историја ће казати, шта је „Застава“ била за српски народ не само у Војводини, него и у другим крајевима, где Срби живе. „Застава“ сада ступа у 51. годину свога излажења, она је дакле *најстарији српски лист*. „Заставина“ прошлост је њој најбоља препорука и зато је није потребно нарочито препоручивати нашем народу. Нагласићемо само једно: Од Милетића па до данас „Застава“ се истрајно борила за остварење оних идеја, победа којих је, најпосле, довела ево до ослобођења и уједињења не само Срба, него и браће нам Хрвата и Словенаца.

Али прилике, у којима се данас издају наши листови, *веома* су *тешке*. Набавка *новинарског папира* скопчана је са великим тешкоћама и трошком. Принуђено тешким животним приликама, морало је и штампарско, и уредничко и административно особље тражити и добити већу, праведнију наплату. Све је то удесетостручило трошкове око издавања листа. Па ипак, управа нашег листа дуго није повишавала претплатну цену „Застави“; ишла је до крајности у сношењу трошкова, само да изиђе на сусрет народу, чије је интересе „Застава“ од свог постанка увек заступала и бранила.

Да бисмо колико-толико покрили све веће трошкове око издавања листа, приморани смо, да *од Нове Године* т. ј. од 1. јануара 1920. г. (по новом календару) установимо претплату „Заставе“ овако:

На целу годину . . .	К 240·—
На по године	К 120·—
На четврт године . .	К 60·—
На месец дана	К 20·—

Поједини бројеви 20 пара дин. или К 1·—

Молимо све своје пријатеље и једномишљенике, да „Заставу“, тај прави народни лист претплаћују и шире у народ, коме је особито *сада* овакав лист најпотребнији.

У Новом Саду, 29. децембра 1919.

Уредништво и управа „Заставе“.

Соколство.

— **Стручни соколски течај за вође и предводнике Бачке Соколске Župe.** Српски Соколски Савез одржао је 2. и 3. јануара 1920. год. у *Београду* своје седнице, на којима је поред других важних решења донео одлуку, да се од 22. јануара о. г. почињући одржи у Новом Саду 8—10 дана *стручни соколски течај вођа и предводника* Бачке Соколске Župe.

У интересу развијања Соколства умољавам и позивам сва братска соколска друштва у Бачкој, да на свој трошак изашљу што више чланова, али свако поједино друштво неизоставно најмање једног предводника или вођу на овај течај.

За стан и храну по умереној цени постарано је.

Сви изасланици за овај течај имају се 22. јануара о. г. у Новом Саду искупити, јер предавања и вежбе 23. јануара пре подне у 8 сати почињу.

Здраво!

Живко Бајазет
старешина župe.

Телеграми.

(Пресбиро, Нови Сад.)

Наша депутација код Клемансоа.

Београд, 9. јануара. Клемансо је примио једну југословенску делегацију, у којој су се налазили Пашић, Трумбић, један црногорски и један словеначки посланик.

Престолонаследников повратак.

Београд, 9. јануара. Престолонаследник Александар стигао је у среду у вече у Париз. Дочекан је на станици од Трумбића и Веснића. Престолонаследник ће отпутовати у суботу из Париза за Београд. Министри Драшковић и Стојановић враћају се такође у суботу за Београд.

Француско признање српском јунаштву.

Београд, 9. јануара. Генерал Франше Д'Еспре похвалио је нарочитом наредбом херојско држање српских трупа за време минулих операција. У знак признања одликовао је ратним крстом са палмом заставе осам српских пукова, као и II. југословенски пук. Исто тако је одликовао команданте тих пукова и известан број официра, подофицира и редова, сваког засебно.

Међусавезничка комисија у Пешти.

Београд, 9. јануара. За нашег члана међусавезничке комисије у Пешти одређен је мајор *Боди*. Та комисија ће имати да утврди поред осталог и то, колико је из Мађарске изнето материјала на основу примирја. Карактеристично је, да су савезници својим члановима дали два гласа у решавању, а нашем делегату дали свега један глас.

Врховни Војни Савет.

Париз, 9. јануара, „Пти Журнал“ јавља: Врховни Војни Савет биће у скоро премештен из Версаља у Париз, а затим у Верден или Мец.

Нереди у Шпањолској.

Париз, 9. јануара. Терористички атентати настављају се у Барцелони. Објављено је опсадно стање у целој Каталонији.

Утешна појава.

Дозлогрдило је. Много је већ и Богу, а не људма. Ко да издржи ову тиранију данашње владе? На свима странама тужба. Дабогме, тужба у првом реду на министра унутрашњих послова, Прибићевића. Он је најближи свакидашњици. Народ не дотиче толико спољна политика, колико унутрашња. Административан живот се свуд закачи о човека. Па што је тај административан живот замршенији, тим је горчи, тим несноснији, тим га човек теже подноси.

Код нас је баш тако. Министар Прибићевић гази ногама позитивне законе; брише оно, што је народ у смислу тих позитивних закона поставио и уредио. Нема редовне управе по општинама, нема закона, по којима ћете бирати и општинаре и чиновнике; постављају се комесари; на место исправних, честитих људи чиновничког реда, долазе особе из света и полусвета, и међу се у чиновнички кадер, да управљају државом. Све се то чини у једном правцу и ради тога, да влада може чинити што хоће. Прибићевић не воли закон. Његово је уверење, да се државом мора управљати апсолутистички. То није страшно. Има људи, који заиста не могу да се помире са демократијом и са демократизацијом друштва. Али је онда поштено да такав човек каже отворено своје начело. Поштен човек каже што мисли. Министар Прибићевић са целом данашњом и владом и Демокр. Заједницом каже да је демократа, а ради као реакционар. Просто речено: варају. Никад још народ српски није имао људе, чија су дела показивала тако реакционарну душу, као што су људи у Дем. Заједници из чије је средине Влада. Ни речи им, додуше, нису демократске, а дела — е дела им иду међу дела црних реакционара: као што беху Куен, Раух, и т. д.

Но хвала Богу отварају се очи и онима, који су досад били слепи. Прибићевић је имао присталица по ономе, што је износио само оно, што се дало изнети језиком на папиру. Сад, кад је у пракси показао како ради, и кад је преко својих музиканата почео доказивати, зашто је боље апсолутистички владати, а не по уставу и законима, почели су, да се ограђују против њега и они, који су му били најприврженији. Досадио је његов апсолутизам сваком. Незадовољство је избило.

У Панчеву је варошко преставништво решило, да се одупре растеривању варошког преставништва. Тај предлог је истина изнео радикал, др. Мушицки, али је интересантно то, да су га примили сви, једногласно. Тај једногласни усклик против Прибићевићевог режима треба свуд, на свима странама да нађе одзива, јер иначе ћемо сви проћи као — Сомбор. Тамо је Прибићевић већ именовао градског начеоника. Сад ће доћи ред на друге општине и муниципије. Које општине воде рачуна о својим интересима и о своме образу, те се свим законитим средствима морају одупрети незаконитостима Владе. Нарочито муниципије, које имају чак и дужност, да критикују сваки незаконит поступак Владин.

Начело свих напредних и модерних странака је, да се општинама даде што шира автономија у вршењу закона. Код нас то начело место да се шири, оно се реакционарним режимом све више сужава и скучава, док нас једном не направе простим цепом за плаћање државних потреба и пасија Владе Давидовић-Прибићевићеве.

Зато поздрављамо утешну појаву панчевачког магистрата. —л—

Помоћ Русима.

На други дан Божића одржао је познати словенофил и наш велики пријатељ гроф Владимир *Бобринскиј* у дупком пуној великој магистратској дворани своје предавање: „Цар Никола II. и Срби“. Испричао је неке своје разговоре са пок. царем Николом П., из којих се видело како се пок цар много интересовао за Србе и како их је много волио. Уједно је живо приказао садање страховито стање рускога народа и руске земље, које још увек упропашћују неколико Јевреја, чију моћ одржавају кинески, латишки, немачки и мађарски најамници. На крају предавања је топлим речима апеловао на слушаоце да помогну својој мученичкој браћи. „Знам“, рекао је између осталога г. Бобринскиј, да имате врло много своје бриге и да треба да помажете своју сиротињу и ублажавате код своје куће беду и невољу. Ја молим љубави за вашу руску браћу, која су изгубила веру у све, веру у савезнике, веру у човека. Повратите им ви као њихова најмилија браћа ту веру. Предавање је учинило на слушаоце силан и дубок утисак. После предавања скупљена је знатна свота за помоћ руским избеглицама и конституисао се одбор за помоћ Русима. Изабрани су за председнике: Јован Живојновић градски начеоник, Др. Јован Латинчић, прота Јован Храниловић, Дора Дра Г. Дунђерска, Олга Дра М. Крно, Милица Јаше Томића; за подпредседнике: Сима Машић, Коста П. Миросављевић, Албин Шухтар, гђа Ернст, Маријан Дусинг; за тајнике прота Мирко Балубцић, Милица Боцарић; за благајнике: Др. Миливој Ковачевић, Стева Радовановић; у одбор: Софија Адамовић, Др. Стева Адамовић, гђа дра Адлера, Вукица Алексијевић, Исидор Бабин, Живко Бајазетов, Тома Бајић, Светислав Баница, Павле Белић, Др. Милош Бокшан, Стеван Бошњаковић, Аркадије Варађанин, Ђорђе Велић, Зорка Динић, Михајло Динић, Јулије Дилер, Миша Дотлић, Васа Ешкићевић, Мита Ђорђевић, Софија Ђорђевић, Александар Замуровић, Меланија Ивковић, Никола Ивковић, Равица Ивковић, Паја Ст. Јаковљевић, Др. Павле Јанковић, Карло Јениж, Милан Јовановић-Вакин, Милан Т. Јовановић, Петар Јовановић, Тоша Јовановић, Др. Радивој Каленић, Анка Капамаџија, Роза Клајн, Др. И. Кобал, Паја Козарски, Сава Коларић, Веселин Коларски, Карло Никола Кон, Зорка С. Лазић, Др. Венијамин Лајтнер, Јован Лакић, Гига Латинчић, Др. Петар Летић, Др. Нандор Лустиг, Панта Љубојевић, Аркадије Милетић, Ђока Милић, Тоша Милић, Стеван Милованов, Веља Миросављевић, Лаза Миросављевић, Милена Миросављевић, Катица Михајловић, Душан С. Монашевић, Др. Јоца Ненадовић, Гавра Нецков, Ђорђе Нота, Јанко Перић, Ђорђе Петровић, Богољуб Прешић, Милан Попић, Др. Милорад Попов, Јоца Рајковић, Душан Ружић, Милан Ружић, Имре Сабо, Гавра Сабљар, Себерењи, Ристо Свирчевић, Данило Слепчевић, Жарко Слепчевић, Влада Стефановић, Др. Жарко Стефановић, Зора Др. Ж. Стефановић, Ванда Стратимировић, Озрен Суботић, Дана Томић, Дане Ћук, Никола Ћурчић, Бартоломеј Фабри, Јован Фабри, Стеван Фодор, Милан Француски, Софија Француски, Др. Коста Хаџи, Др. Јозеф Храшко.

Политичке вести.

Д'Анунцио у Риму.

Чим је стигао Д'Анунцио у Рим, опколили су га и новинари и публика са разним питањима. Изјавио је да он није освајач, него само, као пријатељ Ријеке и добар патријота италијански, тражи, да Ријека може да живи. Влада се Нитијева мора натерати, да се о Ријеци стара толико, да ријечка железница буде под контролом Италије, јер је железница артерија Италије.

У Сплит није због тог хтео ићи, што та варош по Лондонском Уговору не спада у сферу интереса краљевине Италије.

За Лигу Народа.

Лига Народа треба да се састане и у том случају ако Сенат Уније и не буде ратификовао уговор о миру с Немачком. Ту вест доноси „Чикаго Трибуна“, која вели да је Вилзон већ послао информације паришком амбасадору Валасу. Вилзон чека, истина, да види хоће ли Сенат примити уговор или не, али се неће за Сенат везати. Ако Сенат и не ратифицира Сен-Жерменски уговор, Вилзон ће Лигу Народа сазвати.

Нити у Паризу.

У недељу у вече је Нити стигао у Париз, камо су га позвали Лојд Џорџ и Клемансо. Нити је дошао у пратњи свога секретара, а дочекали су га на станици италијански посланик у Паризу са особљем посланства. Прво, што је нити изјавио новинарима, је било, да ће се са Д'Анунцијем свршити да не би цео ток ствари добио маха међународне опасности.

Јадранско и турско питање.

Два важна питања, јадранско и турско, ступила су у фазу решења. Италијански министар председник Нити налази се сада у Лондону, одакле ће заједно са Лојдом Џорџом отпутовати у Париз. Тада ће отпочети конференција између шефова влада савезничких Великих Сила у циљу решења јадранског, ријечког и турског питања. Држи се да ће ова Конференција трајати две до три недеље и дефинитивно ће решити поједина питања.

Америка и мировни уговор.

Познато је натезање америчког сената у ствари ратификовања мировног уговора. Многи су се отворено изјавили против ратификације. Међутим је у последње време успело, да се између појединих странака постигне споразум и према свима изгледима, версањски уговор биће од стране Сједињених Држава ратификован још пре краја месеца јануара.

Енглеска и Италија.

Италијанска штампа прима с узбуђењем вест, да ће енглеско бродовље Атлантског Океана и Средоземног Мора приредити половином јануара велике маневре у Средоземном Мору. Ови се маневри сматрају као нека врста демонстрације против Италије. Јадни Италијани, још ће себи уобразита, да је и цело Средоземно Море њихово!

Немци не мирују.

Колико је био оправдан страх савезничких државника од једног поновног немачког милитаристичког покрета, сад се доказује. Немци нису дочекали ни ратификацију уговора, а већ у велико чине припреме, како би прама Антанти могли показати што јачи отпор. Тако се они спремају на подручју које имају да евакуишу одмах по ратификацији мировног уговора, како би осујетили окупацију од стране Антантиних трупа. На овом подручју Немци концентришу нове снаге, а у Горњој Шлезији отворено врше рекрутовање за Хинденбургову војску. Савезници ће стога бити принуђени да предузму најоштрије мере.

Вести.

— **Позив.** Централна Управа радикалне странке у Војводини ће на позив председника Дра Жарка Миладиновића одржати седницу у понедељак 12. јануара у 10 сати. Састанак је у редакцији „Заставе“.

— **Деоничарима „Заставе“.** Сутра у недељу 11. јануара у 10 сати пре п. ће се одржати конституциона скупштина д. д. „Заставе“ у основној школи на житној пијаци. Дођите сви деоничари на скупштину!

— **Одбор за помоћ Русима.** Позивају се сви чланови Одбора за помоћ Русима да дођу на седницу која ће бити у великој магистратској дворани у недељу 12. о. м. у 5 сати по подне. — Председништво.

— **Субабономан читаоничких листова.** У недељу, 11. о. м. у 3 сата по подне наставиће се продаја читаоничких листова у субабономан. Продаја ће се извршити путем јавне дражбе.

— **Верени.** Г. Бранко Капамација, син нашег уваженог суграђанина г. Стевана Капамације, верио се 8. о. м. са гђцом Катицом Кириловић. Том приликом госпођа Капамација скупила је међу пријатељима 222 круне за нашу сирочад. Младенцима наша срдачна честитања.

— **Наша Виша Девојачка школа** има у овој школској години уписано равно 250 ученица и мада јој је нова Женска Гимназија однела добар број ученица, четири разреда су јој тако пуна, да ће се, ако буде по досадашњем размеру напредовала, ускоро помишљати на отварање упоредних разреда. Засад је смештена у згради Основне Школе. А чим прилике допусте, уселиће се, будући је она грађанска школа, у зграду државне женске грађанске школе, која је њој и намењена. Од 1. септембра наша држава издржава ову школу и све је спремно, па да се и формално прогласи државном школом. Ове године ради са седам наставничких снага.

— **Комунистички конгрес у Новом Саду.** На први дан православног Божића одржан је у Новом Саду комунистички конгрес за Војводину, на коме су присуствовали многи изасланици, као и прваци комунистичке партије из Београда: Др. Живко Топаловић и други. Конгрес је био прилично буран, учињено је више протеста под претњом генералног страјка, а поведена је реч и о агитацијоној школи, о страначкој штампи, о држању за време скупштинских избора и т. д. Конгрес је трајао скоро два дана, с малим прекидима и ноћу.

— **Само код нас могуће!** Сретна југовино, још сретнија Војводино! Код нас је све могуће, па и то, да ових дана долази у Нови Сад из Печуја један мађарски новинар, да на једном уметничком вечеру конферише новосадској мађарској публици. Тај новинар се зове Тивадар Фекете, а чувен је с тога, што је у „Шомођи Ујшагу" писао, и сада за наше време, оштре чланке против Срба, те је био затворен и интерниран од стране наших власти. Мора бити да је брзо пуштен, кад ето већ и у Нови Сад долази, да конферише. Нећемо се ни мало чудити, ако једног дана чујемо, да у Нови Сад долази и сам Хусар да конферише — о мађарској иреденти!

— **Одштета за црвени крст.** Српски Црвени Крст је успео да од бугарског црвеног крста добије накнаду за онај санитетски материјал, што су га Бугари за време окупације у Србији опљачкали.

— **Српска читаоница у Суботици.** На дан 1. јануара отворена је поново српска читаоница у дворани српске православне општине у Суботици.

— **Са београдског Универзитета.** Зимски семестар на београдском Универзитету завршава се 15. јануара ове године.

— **Личне вести.** Као опуномоћени министар и изванредни посланик мађарске владе у Београду именован је Рудолф Водијанер-Маглоди.

— **Оскудица угља.** Многе фабрике су обуставиле израду каустичке, амонијачке, кристалне соде, као и карбита услед велике оскудице у угљу и сировинама. Министарство исхране издаваће за те артиклове посебне дозволе све дотле, док фабрике поново не отпочну рад.

— **Регентов повратак у Београд.** Њ. Кр. В. Престолонаследник Александар враћа се у Београд око православне нове године.

Бачки поджупан.

О исправности, спреми и способности бачког поджупана др. Душана Сабовљевића причало се много, док је он „некада" био исправан чиновник, а прича се о томе још и данас, када он више није исправан. Да, др. Сабовљевић је „некада" био веома исправан и способан да управља животом бачке жупаније, а то „некада" беше онда, када је Сомбор био у покојном „Мађарорсагу" и када је др. Сабовљевић као Мађар из мађарског Сомбора управљао мађарском Бачком, онда, када су му за леђима стајали разни Фернбахови, барони Војнићи и др.

Данас, када се Сомбор налази у Србији и тако у српској Бачкој, др. Сабовљевић никако не може да се одрече свог старог мађаронства и тако као српски поджупан не може да буде исправан и није исправан.

Што се тиче његове спреме и способности, он је истина спреман и способан, али и на то да изигра и превари наше и највише власти у држави — и само Министарство.

Код нас, кажу, постоје неке наредбе о отсрањивању странаца, а „наш" поджупан „úr" против изричне забране Министарства Унутрашњих Дела заобилазним путем доводи из Мађарорсага у нашу државу највећег србождера и корупционаша барона Војнића и његове две вечите пратилице — своје (Сабовљевићеве) две сестре и смешта их у Суботици, на самој граници миле им домовине Мађарорсага.

Само им неко помрси конце, пријави ову неисправност, спрему и способност поджупан „úr"-а Министарству Унутрашњих Дела, које барона Војнића стави под полицајски надзор, а против поджупан „úr"-а одреди строгу истрагу.

Е, баш ти се прослави наш поджупан „úr" и, за његову исправност, спрему и способност чу се надалеко.

Напослетку и време је, да овог мађарона већ једном најуре са овако важне позиције у нашој држави.

Радознао сам, како ће проћи „проводација" барона Војнића — Јосиф Кањо.

—ов.

Претплаћујте се на „Заставу". Она је најраспрострањенији народни лист у Војводини.

Позив на претплату.

Навршило се равно пола века, од како је неумрли др. Светозар Милетић развио своју „Заставу". Историја ће казати, шта је „Застава" била за српски народ не само у Војводини, него и у другим крајевима, где Срби живе. „Застава" сада ступа у 51. годину свога излажења, она је дакле *најстарији српски лист*. „Заставина" прошлост је њој најбоља препорука и зато је није потребно нарочито препоручивати нашем народу. Нагласићемо само једно: Од Милетића па до данас „Застава" се истрајно борила за остварење оних идеја, победа којих је, најпосле, довела ево до ослобођења и уједињења не само Срба, него и браће нам Хрвата и Словенаца.

Али прилике, у којима се данас издају наши листови, *веома* су *тешке*. Набавка *новинарског папира* скопчана је са великим тешкоћама и трошком. Принуђено тешким животним приликама, морало је и штампарско, и уредничко и административно особље тражити и добити већу, праведнију наплату. Све је то удесетостручило трошкове око издавања листа. Па ипак, управа нашег листа дуго није повишавала претплатну цену „Застави"; ишла је до крајности у сношењу трошкова, само да изиђе на сусрет народу, чије је интересе „Застава" од свог постанка увек заступала и бранила.

Да бисмо колико-толико покрили све веће трошкове око издавања листа, приморани смо, да *од Нове Године* т. ј. од 1. јануара 1920. г. (по новом календару) установимо претплату „Заставе" овако:

На целу годину . . .	К 240·—
На по године	К 120·—
На четврт године . .	К 60·—
На месец дана	К 20·—

Поједини бројеви 20 пара дин. или К 1·—

Молимо све своје пријатеље и једномишљенике, да „Заставу", тај прави народни лист претплаћују и шире у народ, коме је особито *сада* овакав лист најпотребнији.

У Новом Саду, 29. децембра 1919.

Уредништво и управа „Заставе".

Соколство.

— **Стручни соколски течај за вође и предводнике Бачке Соколске Жупе.** Српски Соколски Савез одржао је 2. и 3. јануара 1920. год. у *Београду* своје седнице, на којима је поред других важних решења донео одлуку, да се од 22. јануара о. г. почињући одржи у Новом Саду 8—10 дана *стручни соколски течај вођа и предводника* Бачке Соколске Жупе.

У интересу развијања Соколства умољавам и позивам сва братска соколска друштва у Бачкој, да на свој трошак изашљу што више чланова, али свако појединo друштво неизоставно најмање једног предводника или вођу на овај течај.

За стан и храну по умереној цени постарано је.

Сви изасланици за овај течај имају се 22. јануара о. г. у Новом Саду искупити, јер предавања и вежбе 23. јануара пре подне у 8 сати почињу.

Здраво!

Живко Бајазет
старешина жупе.

Телеграми.

(Пресбиро, Нови Сад.)

Наша депутација код Клемансоа.

Београд, 9. јануара. Клемансо је примио једну југословенску делегацију, у којој су се налазили Пашић, Трумбић, један црногорски и један словеначки посланик.

Престолонаследников повратак.

Београд, 9. јануара. Престолонаследник Александар стигао је у среду у вече у Париз. Дочекан је на станици од Трумбића и Веснића. Престолонаследник ће отпутовати у суботу из Париза за Београд. Министри Драшковић и Стојановић враћају се такође у суботу за Београд.

Француско признање српском јунаштву.

Београд, 9. јануара. Генерал Франше Д'Еспре похвалио је нарочитом наредбом херојско држање српских трупа за време минулих операција. У знак признања одликовао је ратним крстом са палмом заставе осам српских пукова, као и II. југословенски пук. Исто тако је одликовао команданте тих пукова и известан број официра, подофицира и редова, сваког засебно.

Међусавезничка комисија у Пешти.

Београд, 9. јануара. За нашег члана међусавезничке комисије у Пешти одређен је мајор *Боди*. Та комисија ће имати да утврди поред осталог и то, колико је из Мађарске изнето материјала на основу примирја. Карактеристично је, да су савезници својим члановима дали два гласа у решавању, а нашем делегату дали свега један глас.

Врховни Војни Савет.

Париз, 9. јануара. „Пти Журнал" јавља: Врховни Војни Савет биће у скоро премештен из Версаља у Париз, а затим у Верден или Мец.

Нереди у Шпањолској.

Париз, 9. јануара. Терористички атентати настављају се у Барцелони. Објављено је опсадно стање у целој Каталонији.

Несрећа на мору.

Париз, 9. јануара. Француски реморкер „Пливије“ који је отпутовао 31. децембра за Котор, нестао је без трага. Има око 30 жртава.

Размена заробљеника.

Софија, 9. јануара. Размена заробљеника између Грчке и Бугарске завршена је. Првим транспортима је присуствовао и сам краљ Борис.

Стање у Црној Гори.

Београд, 9. јануара. (Званично). Поводом белешке у једном овдашњем листу, да су разбојници извршили препад на један транспорт новца између Котора и Цетиња, потукли стражу и опљачкали ½ милијона државног новца, министарство унутрашњих дела тражило је обавештење о томе од повереника краљевске владе зи Црну Гору Повереник краљевске владе је у брзојавном одговору енергично побио ту вест као неистиниту. Овакве вести служе несвесно непријатељу стварајући му могућност, да својски клеветајући шири вести о приликама у нашој држави, позивајући се при томе на сопствене наше изворе.

ОГЛАШУЈТЕ У „ЗАСТАВИ“!

Највише успеха доносе огласи у „Застави“.

ОГЛАС.

Потиској Дивизијској Области потребно је *100—200 вагона зоби*. Тако исто потребне су веће количине брашна, сланине, масти и варива (пасуља, сочива, грашка, гриза, кромпира и купуса), сена и сламе.

Услови, под којима се имају извршити лиферације, могу се видети свакога дана у Интендантури Потиске Дивизијске области, Бачањијева улица бр. 7. од 8—12 и од 14—18 часова у Суботици.

Из Интендантуре Потиске Дивизијске Области Е. Бр. 20779. 1. јануара 1920. године.

2234 1—3

СПРЕМНОГ ВИНОГРАДАРА, за све послове, за виноград 100 хиљада чокота. Место стално, плата добра. — Исти би и продао, по повољној цени. — РИСТА КОЛОЊАС - ПОЖАРЕВАЦ (Србија).

ВЕЋА КОЛИЧИНА

ПРВЕ ВРСТЕ ШТАЈЕРСКИХ

ЈАБУКА

у већим по 11 круна килограм и мањим количинама по 12 круна продаје се код:

ЈОВАНА МАНОЈЛОВИЋА -- НОВИ САД

2214 Краља Петра улица бр. 20. 4—6

БАНКА „ВОЈВОДИНА“

Д. Д. - НОВИ САД

има на стоваришту веће количине:

РАЗНОГ МАШИНСКОГ УЉА (за мазање, за ваљке и товот масти),

КОЛОМАСТИ,

ТЕРПАПИРА за покривање,

РАЗНИХ НОВИХ ВРЕЋА,

ЦИРАДЕ за покривање вагона,

СЕГЕДИНСКЕ ПАПРИКЕ,

БУРАДИ НОВИХ ЗА МАСТ.

2175 8—

Аутомобил, марка „Mercedes“ 40 коњских снага са луксуз и теретним каросеријама и новим гумама и точковима за терет, потпуно исправан на продају. Обратити се власнику: Орестија Павлова — Старе Шове (Бачка).

2226 2—2

ПРЕУЗЕО БИХ: :-:

РАДЊУ,

МА КОЈЕ СТРУКЕ ОСИМ МАНУФАКТУРНЕ.

Адреса у администрацији „Заставе“. — —

2227 2-2

— ИМАМ НА ПРОДАЈУ ДВА ВАГОНА —

КАРБИТА.

ЛАЗА ПИРОШКИ — Н. САД, Успенска улица број 14. — —

2228 2-2

ТЕЛЕФОН: 147. ТЕЛЕФОН: 147.

ВЕРЕНИ: Гђа ДРАГИЊА ВЕСЕЛИНОВИЋ, кћи Милоша Веселиновића, поседника из Велике Кикинде и г. АЦА Т. БРАНКОВИЋ, резерв. артиљериски поручик — Ниш.

2225 3—3

„Трибуна“

београдски политички дневник.

Власништво Издавачке Дружине Трибуна.

Директор *Мита Клицин.*

Поједини бројеви: 20 пара динарских или 1 круна.

Месечна претплата: 5 динара или 20 К.

Претплату и огласе прима: *Администрација „Трибуне“, Београд, Обилићев Венац бр. 42.* Новац се шаље поштанском упутницом.

Уредништво „Трибуне“ налази се у Београду, Обилићев Венац бр. 42.

Продавцима даје се у име награде уобичајени рабат.

2232 2—3

ТРЕБАМО ШЕФА И КЊИГОВОЂУ за нову бродарску станицу на ДУНАВУ. Понуде у којима треба навести личне податке, школско образовање, праксу у бродарској станици. Првенство имају који су дуже у овој струци радили. Са ознаком тражене плате слати на адресу:

J. ХАВЛИЧЕК - Београд, Ломина ул. 14.

2—2

Др. Олга Палић-Санто

многогодишњи асистент Универзитетске Клинике за очне болести у Будимпешти отпочела је: — — — — —

ординацију за очне болести

у Новом Саду, футошка улица број 106.

ПРЕ ПОДНЕ 10—12 И ПОСЛЕ ПОДНЕ 3—4.

2233 2—6

ХРВАТСКА ЗЕМАЉСКА БАНКА

РАВНАТЕЉСТВО БАНКЕ ОВИМЕ РАСПИСУЈЕ НАТЈЕЧАЈ ЗА ПОПУЊЕЊЕ МЈЕСТА:

УПРАВЉАЈУЋЕГ РАВНАТЕЉА

ЗА ПОДРУЖНИЦУ У НОВОМ САДУ.

ТРАЖИ СЕ ИСКУСАН И САМОСТАЛАН, У БАНКАРСКОЈ СТРУЦИ ВЈЕШТ И АМБИЦИЈОЗАН РАДНИК. ПОНУДЕ СА ОЗНАКОМ ДОСАДАЊЕ ДЈЕЛАТНОСТИ И ЗАХТЈЕВОМ НА ПЛАЋУ НЕКА СЕ ПОДНЕСУ НА ПРЕДСЈЕДНИШТВО БАНКЕ У ОСИЈЕКУ.

2231 1-1 *РАВНАТЕЉСТВО.*

ВЕЛИКИ ИЗБОР! ВЕЛИКИ ИЗБОР!

МАНУФАКТУРНЕ-ТЕКСТИЛНЕ РОБЕ!

РАЗНОВРСНЕ ВУНЕНЕ, ПАМУЧНЕ И ЛАНЕНЕ ТКАНИНЕ УЗ НАЈУМЕРЕНИЈЕ ЦЕНЕ, СТАЛНО НА СКЛАДИШТУ КОД:

2202 4—8

Трговачко-прометно дионичко друштво, Загреб, Илица 48.

(Главно заступство од: The Anglo-Syrian Trading Co Ltd. Manchester.)

ХРВАТСКА ЗЕМАЉСКА БАНКА

VII. ЕМИСИЈА ДИОНИЦА.

ОГЛАС.

Изванредна главна скупштина од 28 просинца 1919. закључила је повисити *дионичку главницу од 50,000.000·— на 100,000.000·— круна.* — На проведбу тога закључка овлаштено равнатељство издаје овиме

К 25.000.000·—

у 125.000 комада нових дионица по К 200·— насловне вриједности, услијед чега се повисује дионичка главница банке претходно на К 75,000.000·—. Споменуте дионице, које учествују на пословном успјеху од 1. сијечња 1920., предају се уз слијеђеће увјете на супкрипцију:

1. На темељу СВАКИХ ДВИЈУ СТАРИХ дионица може се потписати ЈЕДНА НОВА дионица. — На мањи број дионица или за сломке, који нијесу са 2 дијеливе, не ће се узети обзира, те се према томе на такове сломке неће додељивати дионице.
2. Емисијони се течај установљује са К 420·—
3. Право опције имаде се извршити *од 10. до укључиво 31. сијечња 1920.*, те уједно предложити уписним мјестима старе дионице без купонских арака у сврху забиљежбе, да је право опције извршено. Право опције утрњује даном 31. сијечња 1920. Евентуално неоптиране дионице продат ће се из слободне руке. Успјех нове емисије зајамчен је по једном синдикату.
4. Као потписна односно платежна мјеста фунгирају: ХРВАТСКА ЗЕМАЉСКА БАНКА Д. Д. У ОСИЈЕКУ и њезине подружнице у ЗАГРЕБУ, БЕОГРАДУ, ЦРКВЕНИЦИ, КАРЛОВЦУ, НОВОМ, СУБОТИЦИ, ВАРАЖДИНУ И ВУКОВАРУ. — ЖИВНОСТЕНСКА БАНКА У ПРАГУ и њезина подружница у WIEN-U.
5. Уплата цјелокупне протувриједности нових дионица услијеђује истодобно са извршењем права опције, те се поврх емисијоног течаја од К 420·— по дионици, имаду платити на тај износ 4% камата од 1. сијечња 1920. до дана извршења права опције
6. За уплате издат ће се међутомнице, која ће се према каснијој објави измијенити са примјереним бројем дионица.

За уписивање потребне тисканице добивају се бесплатно на благајнама уписних мјеста.

2231 1-1

У ОСИЈЕКУ. дне 30 просинца 1919. *РАВНАТЕЉСТВО.*

Одговорни уредник: Јанко Перић. Штампарија Супек-Јовановић и Богданов, Нови Сад. Житна Пијаца број 22.